

**Plán péče
o
Přírodní rezervaci
Tetínské skály**

**na období
2013–2026**

1. Základní údaje o zvláště chráněném území

1.1 Základní identifikační údaje

evidenční číslo:	597
kategorie ochrany:	přírodní rezervace
název území:	Tetínské skály
druh právního předpisu, kterým bylo území vyhlášeno:	výnos ve Věstníku MŠ a MK ČSR
orgán, který předpis vydal:	Ministerstvo kultury ČSR
číslo předpisu:	3400/74
datum platnosti předpisu:	22. 2. 1974
datum účinnosti předpisu:	31. 5. 1974

1.2 Údaje o lokalizaci území

kraj:	Středočeský
okres:	Beroun
obec s rozšířenou působností:	Beroun
obec s pověřeným obecním úřadem:	Beroun
obec:	Tetín
katastrální území:	Tetín u Berouna

Příloha č. M1:

Orientační mapa s vyznačením území

1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí

Zvláště chráněné území:

Tabulkový přehled pozemků v PR je v příloze T1.

Hranice PR v prostoru Tetínského rokle (původní pozemek pč. 384/1 zahrnutý dle výnosu jen zčásti) byla upřesněna podle map uložených v DRÚSOPu (SMO 1 : 5 000, list Beroun 6-7) tak, aby PR nezasahovala do okolních soukromých pozemků (stavby a zahrady) a sledovala hranici nově odděleného pozemku pč. 287/34, která přibližně odpovídá zákresu na uvedené mapě. Plocha tohoto pozemku byla totiž dosud uváděna s velkou chybou, z čehož pravděpodobně vyplývá větší rozdíl (2,76 ha) skutečné výměry celé PR oproti výměře deklarované. Další příčinou tohoto rozdílu jsou patrně změny ve výměrách jednotlivých pozemků, ke kterým došlo v rámci zpřesnění jejich hranic při digitalizaci katastrální mapy (DKM). Rozdíl celkové plochy PR podle vyhlásovacího předpisu a podle nového parcelního vymezení na základě DKM (15,3183 ha) je tedy vysvětlitelný na základě nepřesností původních podkladů, zkreslení map a nepřesností stanovených ploch jednotlivých pozemků.

Ochranné pásmo:

Ochranné pásmo není vyhlášené, je jím tedy dle § 37 zákona č. 114/1992 Sb. pás do vzdálenosti 50 m od hranice ZCHÚ (velkou část tohoto pásu tvoří zahrady a železniční trať)

Přílohy:

- T1 – Tabulka s přehledem pozemků v přírodní rezervaci
- M2 – Katastrální mapa se zákresem PR a jejího ochranného pásma
- M2a – Detail katastrální mapy západní části PR přiléhající k zastavěnému území obce Tetín

1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma

Druh pozemku	PR plocha v ha	OP plocha v ha	Způsob využití pozemku	PR plocha v ha
lesní pozemky	5,8565			
vodní plochy	—		zamokřená plocha	—
			rybník nebo nádrž	—
			vodní tok	—
trvalé travní porosty	3,5570			
orná půda	—			
ostatní zemědělské pozemky	0,1892			
ostatní plochy	5,7156		neplošná půda	2,9359
			ostatní způsoby využití	2,7797
zastavěné plochy a nádvoří	—			
plocha celkem	15,3183			

1.5 Překryv území s jinými chráněnými územími

chráněná krajinná oblast:

Český kras

Natura 2000

evropsky významná lokalita:

CZ0214017 Karlštejn-Koda

Příloha č. M1:

Orientační mapa s vyznačením území

1.6 Kategorie IUCN

III. - přírodní památka

1.7 Předmět ochrany ZCHÚ

1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu

Zbytky skalních stepí s původním druhovým složením vegetačního krytu a lomové odkryvy skalního podloží.

1.7.2 Hlavní předmět ochrany ZCHÚ – současný stav

A. ekosystémy

název ekosystému	kód dle Katalogu biotopů	plocha (ha)	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis ekosystému
pěchavové trávníky	T3.2	1	7	trávníky s dominantní pěchavou vápnomilnou na zastíněných polohách skal, s výskytem hvozdíku sivého (ukloněná plocha bez ohledu na půdorys je vyšší – odhadem 2 ha)
skalní vegetace s kostřavou sivou	T3.1	0,1	0,7	rozvolněná vegetace s kostřavou sivou na osluněných polohách skal
širolisté suché trávníky	T3.4D	1	7	trávníky s dominantním sveřepem přímým na hlubší půdě, včetně bývalých sadů
vápnomilná vegetace skalních štěrbin a terásek	S1.1	0,5	3	velmi rozvolněná vegetace na zastíněných polohách, s lomikameny (ukloněná plocha bez ohledu na půdorys je mnohem vyšší – odhadem 5 ha)
dubohabřiny	L3.1	9	60	lesy bez ohledu na lesní půdu s dominantním habrem a dubem
nízké xerofilní křoviny - porosty se skalníky	K4A	0,1	0,7	porosty skalníku celokrajného v mozaice s vápnomilnou vegetací skalních štěrbin a terásek

Poznámka: rozloha ekosystémů vázaných na skalní stěny je odhadovaná, neboť se jedná o členitý a velmi špatně přístupný terén. Navíc jsou uváděny pouze plochy kolmého průmětu. Skutečná plocha skalních stěn je několikanásobně vyšší.

B. druhy

název druhu	aktuální početnost nebo vitalita populace v ZCHÚ	stupeň ohrožení (vyhláška 395/1992 Sb.)*	stupeň ohrožení (červené seznamy)**	popis biotopu druhu
hvozdík sivý (<i>Dianthus gratianopolitanus</i>)	jednotky metrů čtverečních trsů	SO	C2	skalní štěrbiný a pěchavové trávníky
koniklec luční český (<i>Pulsatilla pratensis</i> subsp. <i>bohemica</i>)	desítky až stovky jedinců	SO	C2	pěchavové trávníky a skalní vegetace s kostřavou sivou
lomikámen trsnatý křehký (<i>Saxifraga rosacea</i> subsp. <i>sponhemica</i>)	jednotky metrů čtverečních trsů	SO	C2	skalní štěrbiný a pěchavové trávníky
lomikámen vždyživý (<i>Saxifraga paniculata</i>)	jednotky metrů čtverečních trsů	SO	C3	skalní štěrbiný a pěchavové trávníky
silěnka hajní (<i>Silene nemoralis</i>)	stovky jedinců	-	C2	suché trávníky severně od kostela sv. Jana Nepomuckého a suché a pěchavové trávníky kolem zříceniny hradu
otakárek ovocný (<i>Iphiclides podalirius</i>)	jednotlivě	O	VU	stepi, lesostepi, pastviny
otakárek fenyklový (<i>Papilio machaon</i>)	jednotlivě	O	-	stepi, lesostepi, pastviny

* KO – kriticky ohrožený druh, SO – silně hrožený druh, O – ohrožený druh

** podle červeného seznamu pro cévnaté rostliny Grulich (2012): [C2 = silně ohrožený, C3 = ohrožený]

Farkač et al. (2003): [VU – zranitelné]

C. útvary neživé přírody

útvár	geologická charakteristika	popis útvaru
jeskyně Tetínský vývěr K1128713-J-00001 (= kód JESO)	Jeskyně v PR Tetínské skály jsou krasového původu a vznikly ve vápencích devonského stáří.	krasový vývěr u paty Tetínských skal
jeskyně Nad Tetínským vývěrem A K1128713-J-00002 A	Vchody jsou odkryty v přirozených a umělých skalních výchozech	délka 8,5 m
jeskyně Nad Tetínským vývěrem B K1128713-J-00002 B		délka 2,5 m
jeskyně Trhlinová K1128713-J-00003		délka 11,5 m
jeskyně Turské maštale K1128713-J-00004		deset torz původně velké jeskyně s 18 vchody
jeskyně Komín proti Turským maštálím K1128713-J-00005		délka 30 m, byla odtěžena
jeskyně Tetínská chodba K1128713-J-00006		délka 79 m
jeskyně Sedmisálová K1128713-J-00007		délka 45 m

útvár	geologická charakteristika	popis útvaru
jeskyně Turská kapsa K1128713-J-00008		délka 2 m
jeskyně U štolý K1128713-J-00009		délka 3 m
jeskyně Lybarová K1128713-J-00010		délka 14 m
jeskyně Schovaná K1128713-J-00012		délka 4,5 m
jeskyně Vypsaný komín K1128713-J-00013		délka 2,5 m
jeskyně Artušova K1128713-J-00014		délka 10 m
jeskyně Bupe K1128713-J-00015		délka 6 m
jeskyně Šachovnice K1128713-J-00016		délka 34 m
jeskyně Propadlá K1128713-J-00017		délka 18 m
jeskyně Bezinková K1128713-J-00018		délka 8 m
jeskyně Kuchařská K1128713-J-00019		délka 11 m
jeskyně Nad vechtrem K1128713-J-00020		délka 2,5 m
jeskyně Pod kostelem K1128713-J-00021		délka 4 m
jeskyně Římsová K1128713-J-00022		délka 27 m
jeskyně Oblézačka K1128713-J-00023		délka 38 m
jeskyně Tetínská propáستka 1 K1128713-J-00024 A		délka 14 m
jeskyně Tetínská propáستka 2 K1128713-J-00024 B		délka 202 m
jeskyně Sonda pod Tetínskou chodbou K1128713-J-00025		délka 5 m
jeskyně Hliněná K1128713-J-00026		délka 3,5 m
jeskyně Portálová K1128714-J-00001		délka 155 m
jeskyně Terasová K1128714-J-00007		délka 340 m
jeskyně Devítikorunová K1128714-J-00008		délka 30 m
jeskyně Rumunská K1128714-J-00009		délka 17 m
jeskyně Metro K1128714-J-00010		jeskyně spojena s Portálovou jeskyní
jeskyně Volarská K1128714-J-00014		délka 100 m
jeskyně Komín v Montánce K1128714-J-00021		délka 42 m
jeskyně U veselé pastýřky K1128714-J-00026		délka 9 m
Tetínského nasunutí	vrásový přesmyk	odkryto v jv. stěně lomu Pod hradem
Tetínská rokle	krasová rokle	je hluboká až 35 m

1.8 Předmět ochrany EVL anebo PO, se kterými je ZCHÚ v překryvu

A. typy přírodních stanovišť

kód a název typu přírodního stanoviště	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis typu přírodního stanoviště
40A0* Kontinentální opadavé křoviny	0,7	křoviny skalníku celokrajného na skalním bezlesí
6190 Panonské skalní trávničky (<i>Stipo-Festucetalia pallentis</i>)	7	pěchavové a kostřavové skalní trávničky
6210* Facie polopřirozených suchých travinných porostů (význačná naleziště vstavačovitých) a křovin na vápenitých podložích (<i>Festuco-Brometalia</i>)	7	sveřepové a válečkové suché trávničky
8210 Vápencové skalní svahy s chasmoφυtní vegetací	3	vegetace skalních štěrbin
8310 Jeskyně nepřístupné veřejnosti	-	viz jeskyně uvedené v kapitole 1.7.2 C
9170 Dubohabrové lesy typu <i>Galio-Carpinetum</i>	60	lesy s dominantním habrem a dále s dubem zimním, lípou a javorem babykou

B. evropsky významné druhy a ptáci

název druhu	aktuální početnost nebo vitalita populace v ZCHÚ	stupeň ohrožení (červené seznamy)*	popis biotopu druhu
přástevník kostivalový (<i>Euplagia quadripunctaria</i>)	stabilní výskyt, jednotlivě až hojněji	-	lesostepi, řídké lesy
netopýr velký (<i>Myotis myotis</i>)	každoročně zimuje v počtu do 20 jedinců	VU	Jeskyně a štoly, nejvíce zaznamenaných zimujících jedinců je v jeskyni Sedmisálové
netopýr černý (<i>Barbastella barbastellus</i>)	každoročně zimuje v počtu do 10 jedinců	-	Jeskyně a štoly, nejvíce zaznamenaných zimujících jedinců je v jeskyni Metro, Tetínská propáskta a využívá i menší jeskyně v Kavčím lomu a v Tetínské rokli

* bezobratlí :Farkač et al. (2003), obratlovci : Plesník et al. (2005): [VU = zranitelný]

1.9 Cíle ochrany

Zachování nelesních biotopů v příznivém stavu nebo zlepšení do příznivého stavu, tj. bez zastínění dřevinami nebo přílišné dominance konkurečně silných druhů travin nebo bylin.

Zachování geologických předmětů ochrany.

Směřování většiny lesních porostů (bez ohledu na lesní půdu) k suťovým lesům (javorobukové doubravě), pouze v porostu 13A zachování dubohabřiny.

2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany

2.1 Stručný popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů

Chráněné území leží v nadmořské výšce 240–280 m na severním okraji katastru obce Tetín podél pravého břehu Berounky. Rezervace zaujímá skály a srázné svahy nad železniční tratí, Tetínskou rokli krasového původu s opuštěným vápencovým lomem. Výrazný reliéf rezervace tvoří hlavně skalní stěny v kaňonu Berounky pod Tetínem a v Tetínské rokli. Ve východní části území je velmi dobře renaturalizovaný bývalý vápencový lom Montánka (Kavčí lom). V četných přirozených i umělých výchozech můžeme sledovat profil horninami od silurského motolského souvrství po vápence spodního devonu pražského souvrství. Vrstevní sled je na několika místech tektonicky porušen směrným zlomem - Tetínským nasunutím a příčnými zlomy. Vyskytuje se zde řada krasových jevů, především jeskyň. Klimaticky náleží území do okrsku B2 (mírně teplý, mírně suchý, převážně s mírnou zimou). Převažuje severní expozice svahů, která výrazně (společně s protékající řekou na bázi svahu) determinuje lokální klima s lokálně vyšší vlhkostí a nižším slunečním osvitem. Většinu území zaujímají svahy porostlé lesem, částečně s travními společenstvy díky obhospodařování člověkem nebo náhradními křovinnými společenstvy. Skalní výchozy s prudkými skalními stěnami jsou bezlesé se skalní vegetací. Mimo lesních porostů dubohabřin s přechodem do suťových lesů se na ploše PR vyskytují společenstva křovin (svaz *Prunion spinosae* Soo 1951), bývalé pastviny a ovocné sady na hlubší půdě (svaz *Bromion erecti* Koch 1926), pěchavové trávníky dealpínského charakteru (*Seslerio-Festucion pallentis* Klika 1931 em. Zólyomi 1966), skalní trávníky (svaz *Alyssso alyssoidis-Sedion albi* Oberdorfer et Th. Müller 1961). Rozvolněná křovinatá vegetace je významná i pro řadu živočišných druhů (zvláště některé druhy ptáků a hmyzu).

Rezervace se rozkládá na území krasových skupin 13 a 14. Na území je evidováno celkem 36 jeskyní. Některé z nich jsou významné hlavně v hlediska archeologie (Turské Maštale) a geologie krasových výplní.

Významné druhy bezobratlých živočichů Tetínských skal náležejí především do společenstev stepí a skalních stepí, popř. lesostepí a zbytků extenzivních sadů. K nejlépe známým skupinám patří na celém území Českého krasu tradičně studovaní plži a motýli. Řada dříve běžných a nyní ochranářsky významných druhů zde však již vymizela (modrásek jetelový, okáč skalní), popř. k tomuto nemá daleko a přežívá zde ve zbytcích kolonií či jedinců, často již pod hranicí pozorovatelnosti (okáč metlicový, soumračník podobný). Velký význam mají zástupci dealpínní fauny, vázaní na severně orientované skalní stěny a zářezy roklí, jejichž zachování by mělo být jednou z priorit ve směřování péče o biotopy (vrkoč horský, předivka *Kessleria alpicella*).

Přehled zvláště chráněných a ohrožených druhů rostlin a živočichů

název druhu	aktuální početnost nebo vitalita populace v ZCHÚ	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.*	stupeň ohrožení (červené seznamy)**	popis biotopu druhu, další poznámky
-------------	--	---	-------------------------------------	-------------------------------------

název druhu	aktuální početnost nebo vitalita populace v ZCHÚ	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.*	stupeň ohrožení (červené seznamy)**	popis biotopu druhu, další poznámky
hvozdík sivý (<i>Dianthus gratianopolitanus</i>)	asi 50 m ² trsů	SO	C2	skalní štěrbin a pěchavové trávníky
koniklec luční český (<i>Pulsatilla pratensis subsp. bohemica</i>)	desítky až stovky jedinců	SO	C2	pěchavové trávníky a skalní vegetace s kostřavou sivou
lomikámen trsnatý křehký (<i>Saxifraga rosacea subsp. sponhemica</i>)	asi 200 m ² trsů	SO	C2	skalní štěrbin a pěchavové trávníky
lomikámen vždyživý (<i>Saxifraga paniculata</i>)	asi 100 m ² trsů	SO	C3	skalní štěrbin a pěchavové trávníky
silénka hajní (<i>Silene nemoralis</i>)	stovky jedinců	-	C2	suché trávníky severně od kostela sv. Jana Nepomuckého a suché a pěchavové trávníky kolem bývalého hradiště
chrpa chlumní (<i>Centaurea triumfettii</i>)	desítky až stovky jedinců	O	C3	skalní a suché trávníky
mařinka barvířská (<i>Asperula tinctoria</i>)	vzácně	-	C3	světlé dubohabřiny
penízek horský (<i>Thlaspi montanum</i>)	roztroušeně	-	C3	pěchavové trávníky
rozrazil rozprostřený (<i>Veronica prostrata</i>)	vzácně	-	C4a	nízké trávníky
dřín jarní (<i>Cornus mas</i>)	roztroušeně	O	C4a	křoviny a světlé dubohabřiny
lilie zlatohlavá (<i>Lilium martagon</i>)	vzácně	O	C4a	dubohabřiny
plzák žíhaný (<i>Arion circumscriptus</i>)	není blíže známa	-	NT	rozvolněné porosty lesostepního charakteru
žitovka obilná (<i>Granaria frumentum</i>)	není blíže známa	-	NT	stepi
zrnovka žebernatá (<i>Pupilla sterrii</i>)	není blíže známa	-	VU	stepi
vrkoč horský (<i>Vertigo alpestris</i>)	není blíže známa	-	VU	dealpinní formace
ovsenka skalní (<i>Chondrina avenacea</i>)	není blíže známa	-	EN	skály, skalní stepi
kuželovka skalní (<i>Pyramidula pusilla</i>)	není blíže známa	-	VU	skalní stepi
předivka <i>Kessleria alpicella</i>	jednotlivě	-	CR	dealpinní formace
modrásek jetelový (<i>Polyommatus bellargus</i>)	Pozorování z r. 1982, aktuálně na lokalitě (stejně jako na území celého Č. krasu) dlouhodobě nezvěstný.	-	VU	stepi, lesostepi, pastviny

název druhu	aktuální početnost nebo vitalita populace v ZCHÚ	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.*	stupeň ohrožení (červené seznamy)**	popis biotopu druhu, další poznámky
otakárek ovocný (<i>Iphiclides podalirius</i>)	jednotlivě	O	VU	stepi, lesostepi, pastviny
otakárek fenyklový (<i>Papilio machaon</i>)	jednotlivě	O	-	stepi, lesostepi, pastviny
modrásek rozchodníkový (<i>Scolitantides orion</i>)	jednotlivě	-	VU	skalní stepi
okáč metlicový (<i>Hipparchia semele</i>)	max. dožívající kolonie	-	CR	stepi, lesostepi, řídké bory
okáč skalní (<i>Chazara briseis</i>)	Dlouhodobě nezvěstný, patrně vyhynulý v celém Č. krasu.	SO	CR	skalní stepi
mravenec trávňi (<i>Formica pratensis</i>)	není blíže známa	O	-	stepi, lesostepi, pastviny
čmelák (<i>Bombus</i> spp.)	různá, v závislosti na druhu	O	CR, VU, EN	stepi, lesostepi, pastviny
ropucha obecná (<i>Bufo bufo</i>)	jednotlivě	O	NT	podél potoka především při migraci k místům rozmnožování
ropucha zelená (<i>Pseudepidalea viridis</i>)	Ojedinele v počtu do 5 jedinců	SO	NT	několikrát zaznamenána u hřbitova a podél potoka především při migraci k místům rozmnožování
skokan štíhlý (<i>Rana dalmatina</i>)	Běžný druh, prosperující populace	SO	NT	Dno rokle, podél potoka
ještěrka obecná (<i>Lacerta agilis</i>)	jednotlivě	SO	NT	Na většině území, buď na skalách, nebo skalních výstupcích, početná populace na hranici rezervace u kolejí
slepýš křehký (<i>Anguis fragilis</i>)	jednotlivě	SO	LC	V horní části rezervace, podél hranice PR
užovka hladká (<i>Coronella austriaca</i>)	jednotlivě	SO	VU	Skalní výchozy, významné zimoviště
užovka podplamatá (<i>Natrix tessellata</i>)	jednotlivě	KO	EN	V sezoně Berounka, PR je významné zimoviště tohoto druhu
výr velký (<i>Bubo bubo</i>)	Jeden až dva hnízdící páry	O	EN	PR patří mezi místa s každoročním hnízděním, především Kavčí lom
krutihlav obecný (<i>Jynx torquilla</i>)	Jednotlivě, 1–3 páry	SO	VU	Každoročně zde hnízdí min. 1 pár ve starém sadu
slavík obecný (<i>Luscinia megarhynchos</i>)	Hnízdí 2–5 párů	O	LC	Každoročně hnízdí 2-5 párů a to především v rokli
pěnice vlašská (<i>Sylvia nisoria</i>)	Hnízdí 1–5 párů	SO	VU	Každoročně zde hnízdí min. 3 páry nad skalama
kavka obecná (<i>Corvus monedula</i>)	Jednotlivě, zahnízdí	SO	NT	Ojedinele zahnízdí max. do 3 párů
vrápenec malý (<i>Rhinolophus hipposideros</i>)	Jednotlivě zimuje	KO	CR	Každoročně zimuje v počtu do 10 jedinců
netopýr velký (<i>Myotis myotis</i>)	Zimuje	KO	VU	Každoročně zimuje v počtu do 20 jedinců

název druhu	aktuální početnost nebo vitalita populace v ZCHÚ	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.*	stupeň ohrožení (červené seznamy)**	popis biotopu druhu, další poznámky
netopýr vodní (<i>Myotis daubentonii</i>)	Jednotlivě zimuje	SO	-	Každoročně zimuje v počtu do 10 jedinců
netopýr řasnatý (<i>Myotis nattereri</i>)	Jednotlivě zimuje	SO	-	Velmi ojediněle nalézán na zimovištích
netopýr vousatý (<i>Myotis mystacinus</i>)	Velmi ojediněle zimuje	SO	-	V posledních 4 letech nacházen jeden zimující jedinec v jeskyni Metro
netopýr černý (<i>Barbastella barbastellus</i>)	Jednotlivě zimuje	KO	-	Každoročně zimuje v počtu do 10 jedinců
netopýr večerní (<i>Eptesicus serotinus</i>)	Jednotlivě zimuje	SO	-	Ojediněle nalézán na zimovištích v počtu několika málo jedinců
netopýr dlouhouchý (<i>Plecotus austriacus</i>)	Jednotlivě zimuje	SO	-	Ojediněle nalézán na zimovištích v počtu několika málo jedinců
netopýr ušatý (<i>Plecotus auritus</i>)	Jednotlivě zimuje	SO	-	Ojediněle nalézán na zimovištích v počtu několika málo jedinců

** KO – kriticky ohrožený druh, SO – silně hrožený druh, O – ohrožený druh

** pro cévnaté rostliny Grulich (2012): [C2 = silně ohrožený, C3 = ohrožený, C4a = vzácnější taxony vyžadující pozornost – méně ohrožené]

pro bezobratlé :Farkač et al. (2003). [CR – kriticky ohrožené, VU – zranitelné, EN – ohrožené, NT – téměř ohrožené]

pro obratlovce : Plesník et al. (2005): [CR – kriticky ohrožené, EN – ohrožené, VU – zranitelné, NT – téměř ohrožené, LC – málo dotčené]

2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti, současnosti a blízké budoucnosti

Vliv lidské činnosti se v území datuje od pradávna. Ve vrcholové části území jsou zachovány zbytky hradiště a středověkého opevnění. Tato činnost člověka však napomáhala rozšíření a udržení nelesních stanovišť v území. Skalní výchozy spadající strmě do údolí Berounky byly na úpatí narušeny zářezem drážního tělesa vedoucího po obvodu rezervace. V letech 1972–5 byla provedena asanace skalní trosky clonící krasovou rokli s lomem proti údolí řeky jako ochrana železnice před sesunutím skal (provedeno bylo zpevnění kotvami).

Ještě v první polovině 20. století byla na několika přístupnějších místech v rezervaci prováděna pastva, která účinně omezovala rozrůstání dřevin. Jako limitující faktor jejich rozvoje rovněž působily opakované požáry, jejichž příčinou byla parní železnice.

Na konci 19. a v první polovině 20. století probíhala v území intenzivní těžba vápenců. V jihovýchodní části rezervace vznikl Kavčí lom, který vytvořil kolmý skalní profil s výraznými vchody jeskyň (Portálová a Terasová) a se svébytnými biotopy skalních stěn a dna lomu nyní zarostlého sekundárním lesním porostem. V centru území leží krasová Tetínská rokle, která byla silně narušena těžbou vápence v lomu Pod hradem. Dno rokle je vyplněno odpadem dřívější těžební činnosti. Tímto lomem byla téměř odtěžena dle některých autorů zřejmě archeologicky nejvýznamnější lokalita – jeskyně Turské maštale.

Již od roku 1975 provádí v oblasti speleologický výzkum a průzkum Česká speleologická společnost - základní organizace 1-02 Tetín. Práce probíhaly na základě udělených výjimek MŽP ČR (dříve Ministerstva kultury) hlavně na lokalitách: Tetínský vývěr, Tetínská chodba, Sedmisálková j., j. Bišilu, Sonda pod Tetínskou chodbou, Portálová a Terasová. Ve zbylém torzu Turských jeskyní (lom Pod hradem) byl opakovaně v minulosti prováděn archeologický

a speleologický průzkum. Největší objevy byly učiněny v roce 2011 v jeskyni Tetínská propáskta 2, kde se prodloužila délka z původních 20 m na úctyhodných 159 m.

V současnosti probíhá intenzivní zarůstání otevřených ekosystémů dřevinnou vegetací. Například jednotka "Drnové porosty s převládajícím *Bromus erectus*" (IV A 1c podle botanického inventarizačního průzkumu z roku 1972) je v současnosti omezena na velmi malé plošky. Téměř po celé své délce byl zarostlý a zasucený výchoz tetínského nasunutí. V roce 1972 byl proveden inventarizační průzkum cévnatých rostlin a vegetace (Rivola 1972). Nabízí se srovnání se současnými dostupnými údaji. Jako zdroje slouží především probíhajícím inventarizační průzkum cévnatých rostlin na skalním bezlesí s důrazem na mapování populací hvozdíku a lomikamenů, mapování biotopů (2001) a aktualizace mapování biotopů (2006–2013). Ze srovnání vyplývá, že v území došlo k vymizení následujících druhů cévnatých rostlin: *Stachys germanica* (C2), *Adonis aestivalis* (C3), *Botrychium lunaria* (C2), *Muscari tenuiflorum* (C2), *Clematis recta* (C3), *Dictamnus albus* (C3). Zřejmě vymizely i další významné druhy uváděné v roce 1972, to zatím však nelze tvrdit s jistotou. (Zkratky viz vysvětlivky pod tabulkou v kapitole 2.1).

Problémem je hromadění odpadků, na svazích a na dnech roklí, zvláště na obvodu obce Tetín. Původně se jednalo o komunální odpad, dnes je to téměř pouze odpad organický ze zahrad. Do občasně vodoteče protékající roklí byly do období zprovoznění čistírny odpadních vod vyústěny přepady odpadních kanalizačních vod. V jejich okolí se šíří ruderalní (nitrofilní) vegetace. Vody se zasakují do dna rokle pod skalní přepadovou stěnou. Odpadky i odpadní vody působí silnou ruderalizaci vegetace.

V nedaleké budoucnosti (po roce 2013) lze očekávat ohrožení společenstev s výskytem vzácných a chráněných druhů rostlin na skalách nad železniční tratí (dílčí plochy 4, 6, 17, 18) při sanaci skal v rámci stavby III. železničního koridoru Praha–Plzeň. Používané ploty a kotvené sítě mohou patrně (zejména jejich výstavba) značně narušit vegetaci skalních stěn.

a) lesní hospodářství

Území bylo odlesněné již v dávné minulosti a vliv člověka zde přetrvával kontinuálně od pravěku. V době hradištní zde stálo slovanské hradiště a slovanské osídlení přešlo plynule bez přerušení až do současné doby. Z tohoto důvodu se na území PR nenacházely lesy, byly vytlačeny z největší části pastvou a potřebou dřeva. Na části území dnešní PR probíhala intenzivní těžba vápenců. Po ukončení těžby a útlumu pastvy v polovině minulého století, dochází na opuštěných pozemcích k přirozené sukcesi. Dnešní lesní porosty nebyly uměle založeny a v minulosti nebyly ani hospodářsky využívány. Pouze v porostní skupině 13A7 jsou známky hospodaření. Věk současných lesních porostů se pohybuje do 70let stáří a jsou charakteristické významným zastoupením dřevin iniciálních stádií lesa. Významný je podíl BB - 9,57 %, JS - 14,11 % a HB - 28,75 %. Nejvíce zastoupený habr vytváří porosty výmladkového původu, zřejmě vzniklé okusem zvěří a následným zmlazováním. Dub má z klimaxových dřevin výrazně nižší zastoupení (5,13 %) než uvažuje model přirozené dřevinné skladby (45 %), buk se zde nevyskytuje téměř vůbec. Nejbližší modelu je současné zastoupení javorů klenů a mléče 7,95 % a LP 11,49 %. V porostech najdeme i vtroušené ovocné dřeviny TR a JB. Z nepůvodních dřevin je zastoupen AK 1,59 %. Významná část lesních pozemků v těsné blízkosti obce Tetín o výměře 1,23 ha je vylišena jako bezlesí. Toto bezlesí se udrželo díky využívání těchto pozemků k pastvě ještě v nedávné minulosti.

b) zemědělské hospodaření

Minimálně ještě v první polovině 20. století se přístupné části rezervace využívaly k pastvě ovcí a koz. Po vymizení pastvy většina úživnějších bývalých pastvin zanikla sukcesí dřevin. Nicméně stále zbývají vhodné plochy na případnou pastvu v okolí kostela sv. Jana Nepomuckého a okolí bývalého hradiště. Tyto plochy složily také jako ovocné sady, nicméně stávající počet ovocných stromů se pohybuje v jednotkách. Řízená pastva i obnova ovocných sadů by byly velmi vhodné.

c) myslivost

PR je součástí dvou honiteb. Největší plochu zaujímá honitba 21021 06047 – Tetín Koda, část západně od tetínského hradu je součástí honitby 21021 10030 – Tetín - Jarov. Součástí PR jsou i nehonební pozemky, přiléhající k zástavbě obce Tetín a v jižní části Tetínské rokle. V PR se vyskytuje hlavně drobná zvěř kachna březňačka, bažant obecný, zajíc polní a králík divoký. Ze spárkaté zvěře zvěř srnčí a nejpočetněji zvěř černá. Myslivecké využití území není v rozporu s předměty ochrany.

d) rekreace a sport

PR Tetínské skály jsou hojně turisticky navštěvovány v části přiléhající k zástavbě Tetína. Zejména je navštěvována vyhlídka doprovázená lavičkou na skalním ostrohu u torza hradu, kam vede krátká odbočka turistické trasy. Dále je navštěvována Tetínská rokle, konkrétně vodopád s intalovanou keškou.

Lom Pod hradem či lom Kavčí díry (též Montánka) jsou díky náletovým dřevinám téměř neprostupné.

f) vodní hospodářství

Tetínskou roklí protéká Tetínský potok, přitékající od lokality Pod Domášovem. V lokalitě Pod Domášovem byla již na počátku 20. století zřízen vrt na čerpání pitné vody pro Tetín. Čerpání vody snižovalo průtok vody Tetínskou roklí. Od roku 2012 je Tetín zásobován vodou z vodního díla Švihov (Želivka), což zvýšilo průtok Tetínského potoka Tetínskou roklí na původní objem, voda roklí teče celoročně. Do Tetínské rokle je také zaústěn výtok z tetínské čistírny odpadních vod. Po roce 1990 došlo k zakrytí dosavadních ponorů v rokli, což způsobilo zvýšení průtoku vody v prostoru předskalí. Jeho menší hrana o výši cca 1,5 m je v současné době proříznuta vodopádem až na erozní bázi, čímž vznikl zárodek kaňonu o délce cca 5 m. Na hraně vodopádu byly pozorovány vodní přívaly o 300 či 500 l/sec. Po většinu roku pak tok končí v prostoru na úrovni mezi jeskyněmi Turské maštale a Šachovnice (levá a pravá strana rokle).

2.3 Související plánovací dokumenty, správní rozhodnutí a právní předpisy

- Pro obec Tetín neexistuje územní plán.

- Nařízení vlády č. 132/2005 ze dne 22. 4. 2005, kterým se stanoví národní seznam evropsky významných lokalit
- Schvalovací výměr LHP pro LHC Tetín – Koda č. 112303 č. j. 33025/2008/KUSK OŽP/SM/5 ze dne 4. 8. 2008
- Rozhodnutí (závazné stanovisko) SCHKO ČK zn. S/00723/CK/2008 ze dne 1. 10. 2008 se souhlasem schválení LHO pro zařizovací obvod Beroun č. 112801
- Rozhodnutí (závazné stanovisko) SCHKO ČK S/00723/CK/2008 k LHP pro LHC Velkostatek Tetín na období 2008–2017 ze dne 12. 5. 2008
- LHO pro LHC Beroun, z.o. Nižbor (112 801) na období 2008–2017

2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch

2.4.1 Základní údaje o lesích

Přírodní lesní oblast	Křivoklátsko a Český kras PLO 8, (podoblast 8b Český kras)
Lesní hospodářský celek/zařizovací obvod	LHC Tetín - Koda (112 303)
Výměra LHC (zařizovacího obvodu) v ZCHÚ (ha)	2,29
Období platnosti LHP	2008–2017
Organizace lesního hospodářství	-
Nižší organizační jednotka	-

Přírodní lesní oblast	Křivoklátsko a Český kras PLO 8, (podoblast 8b Český kras)
Lesní hospodářský celek/zařizovací obvod	LHO Beroun, z.o. Nižbor (112 801)
Výměra LHO (zařizovacího obvodu) v ZCHÚ (ha)	3,57
Období platnosti LHO	2008–2017
Organizace lesního hospodářství	-
Nižší organizační jednotka	-

Přehled výměr a zastoupení lesních typů

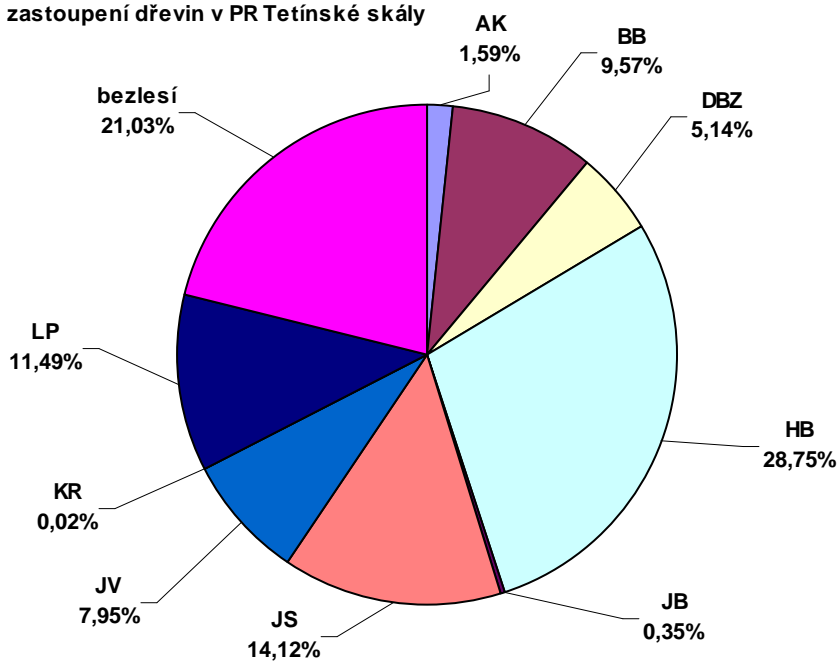
Přírodní lesní oblast: 8, podoblast 8b – Český kras				
Lesních typ (LT)	Název LT	Přirozená dřevinná skladba LT *)	Výměra (ha)	Podíl (%)
2A9	JAVOROBUKOVÁ DOUBRAVA vápencová na příkrých až srázných stinných svazích	DB4-5,BK1-2,LP1-2,JV1-2, HB0-1, JL,JS,BB, TR	5,85	100
Celkem			5,85	100 %

Porovnání přirozené a současné skladby lesa*)

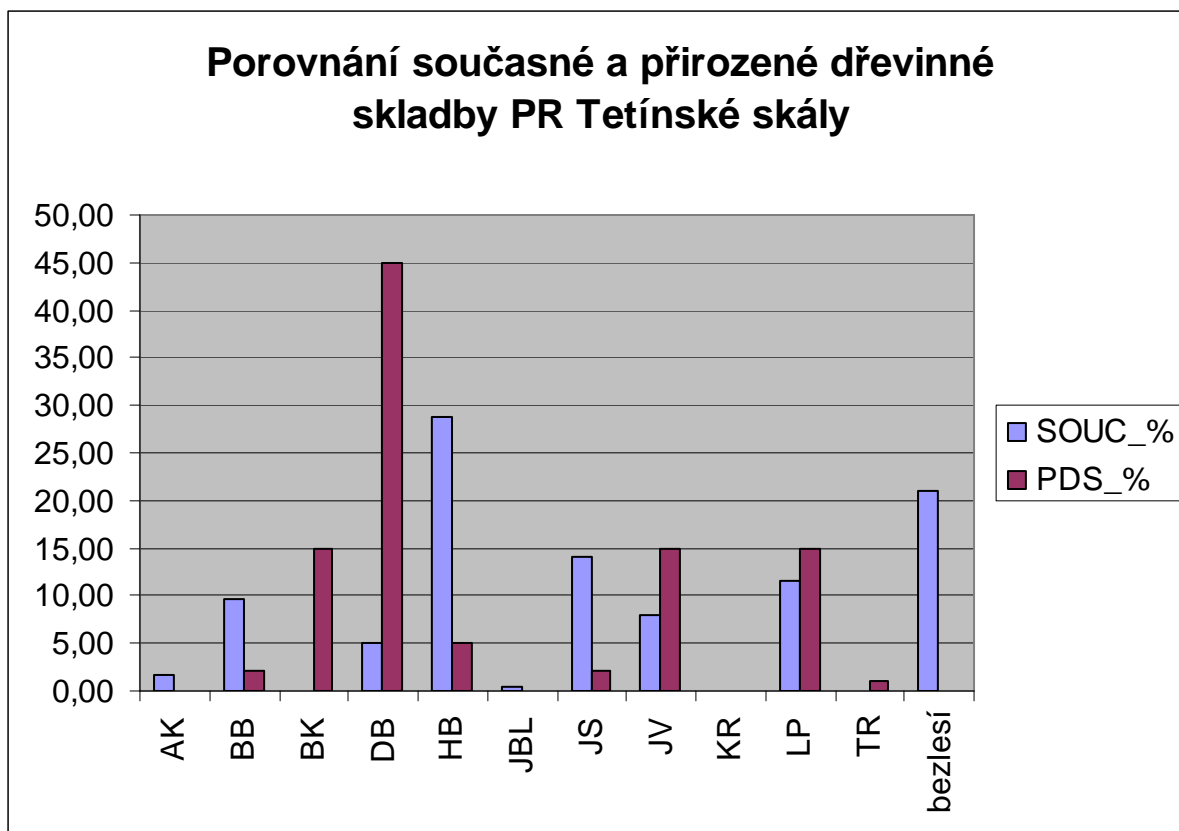
Zkratka	Název dřeviny	Současné zastoupení (ha)	Současné zastoupení (%)	Přirozené zastoupení (ha)	Přirozené zastoupení (%) *)
Listnáče					
AK	Trnovník akát	0,09	1,59	-	-
BB	Javor babyka	0,56	9,57	0,12	2
BK	Buk lesní	-	-	0,88	15
DBZ	Dub zimní	0,30	5,14	2,63	45
HB	Habr obecný	1,68	28,75	0,29	5
JBL	Jabloň	0,02	0,35	-	-
JL	Jilm horský a habrolistý	+	+	+	+
JS	Jasan ztepilý	0,83	14,12	0,12	2
JV	Javor klen i mléč	0,47	7,95	0,88	15
KR	Keře	0,01	0,02	+	+
LP	Lípa srdčitá	0,67	11,49	0,87	15
TR	Třešeň ptačí	+	+	0,06	1
bezlesí	-	1,23	21,02	-	-
Celkem		5,86	100 %	-----	-----

*) model přirozené dřevinné skladby dle OPRL pro PLO 8, podoblast 8b Český kras

Současné zastoupení dřevin v PR Tetínské skály

Přílohy:

- tabulka Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich – T2
- mapa dílčích ploch – příloha M3
- lesnická mapa typologická 1:10 000 podle OPRL – příloha M4

2.4.2 Základní údaje o útvarech neživé přírody

Z útvarů neživé přírody jsou nejvýznamnější přirozené či umělé (lomy, železniční zářez) skalní výchozy tvořené zejména prvohorními vápenci devonského stáří. Seznam útvarů je uveden v kapitole 1.7.2C. Ve vápencích jsou vyvinuty krasové jevy, zejména jeskyně, z nichž nejdelší je Terasová jeskyně v lomu Montánka s délkou 340 m. Z hydrogeologického hlediska je velmi zajímavý občasný Tetínský vývěr. Z tektonického hlediska je zajímavý vrásový přesmyk, tzv. tetínské nasunutí odkryté v Tetínské rokli. Tetínská rokle je krasová rokle, která byla v horní části rozšířena lomem.

2.4.3 Základní údaje o nelesních pozemcích

Tato kapitola zahrnuje i pozemky ležící na lesní půdě (PUPFL), na kterých se vykonávají i zásahy nad rámec běžného lesního hospodaření

Číslo dílčí plochy	Popis dílčí plochy
1	bývalý sad se suchými trávníky na lesním pozemku (bezlesí 34Ba101)
2	křoviny na lesním pozemku plynule navazují na dílčí plochu 1 (porostní skupiny 34Ba7, bezlesí 34Ba101)
3	suťový les na lesní půdě (porostní skupiny 34Ba7, bezlesí 34Ba102)
4	křoviny na lesní půdě (bezlesí 34Ba102)
5	křovinatá rokle zarůstající jasanem částečně na lesní půdě (bezlesí 34Ba102)
6	hlavní skalní výchozy severně od kostela sv. Jana Nepomuckého s lomikameny a hvozdíkem
7	kosená louka s dominantním sveřepem vzpřímeným a hojným výskytem silenky hajní
8	svah Tetínské rokle pod obcí, spontánně zarůstající jasanem, ruderalizovaný komunálním i zahradním odpadem
11	les na nelesní půdě, smíšený, ruderalizovaný komunálním i zahradním odpadem
12	travnaté bezlesí na skalních výchozech s dominantní pčhavou
13	les na nelesní půdě s výsadbou borovice černé a lesní
14	les na nelesní půdě s jasanem a břízou
15	dno Tetínské rokle zarostlém jasanem, břízou, vrbou jívou a dalšími dřevinami
16	skalní výchozy se zbytky hradu, skalní suť a jižní stěny bývalého lomu Tetínské rokle
17	skalní výchozy se stěnami orientovanými k severu a lomikameny a hvozdíkem
18	travnaté bezlesí na skalních výchozech (části na porostní skupině 13Aa7)
19	les převážně na lesní půdě (porostní skupiny 13Aa7, 34Da7, 34Db5)
20	sekundární les na dně bývalého Kavčího lomu
21	skalní stěny odkryté bývalou těžbou v Kavčím lomu
22	dubohabrový les částečně na lesní půdě (porostní skupina 34Dd7)
23	dubohabrový les s dubem červeným částečně na lesní půdě (porostní skupina 34Dd7 a částečně nezařazeno)

K dílčím plochám lesních porostů viz také kapitola 2.4.1

Dílčí plochy 9 a 10 byly vyřazeny po upřesnění hranic oproti původnímu plánu péče

Příloha:

- tabulka „Popis dílčích ploch” – příloha T3
- mapy dílčích ploch – přílohy M6a a M6b

2.5 Zhodnocení výsledků předchozí péče a dosavadních ochranných zásahů do území a závěry pro další postup

V předchozích desetiletích nebyla prováděna důsledná péče o nelesní biotopy, které z tohoto důvodu zarůstají dřevinami. Jen částečně byl vyřezáván nálet dřevin (zejména jasanu) na skalních hranách nad Tetínskou roklí v prostoru hradu (dílčí pl. 16, 17). Za účelem naplánování péče o botanické předměty ochrany – především lomikameny, hvozdík sivý a jejich biotopy bylo zadáno zhodnocení jejich stavu a ohrožení v letech 2010–2012. Toto

zhodnocení vytypovalo lokality s největším výskytem těchto předmětů ochrany k budoucí péči – odstraňování dřevin prořezáváním nebo případně i pastvou.

V rámci speleologické činnosti prováděné ZO ČSS 1-02 Tetín bylo postupně dokumentováno celkem 39 jeskyní. Z nich nejdelší Terasová jeskyně v Kavčím lomu dosahuje délky 323 m. U této jeskyně byla instalována uzávěra. Dlouhodobě probíhá v krasové kapse v Tetínské rokli sedimentologický výzkum její výplně s cílem vysvětlení některých aspektů karsologie území. Se stejným cílem probíhal výzkum prováděný Českou geologickou službou a Geologickým ústavem Akademie věd ČR v jeskyních v kaňonu Berounky.

2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize

V území se nepředpokládají kolize zájmů ochrany přírody a krajiny.

3. Plán zásahů a opatření

3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ

3.1.1 Rámcové zásady péče o území nebo zásady jeho jiného využívání

a) péče o lesy

Přílohy:

- lesnická mapa typologická 1:10 000 podle OPRL – příloha č. M4
- mapa stupňů přirozenosti lesních porostů – příloha č. M5 (na podkladě lesnické mapy obrysové 1:10000)

Rámcové směrnice péče o les podle souborů lesních typů

Číslo směrnice	Kategorie lesa	Soubory lesních typů				Výměra
01	les ochranný	2A				2,06 ha
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin						
SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)					
2A	DB4-5,BK1-2,LP1-2,JV1-2, HB0-1, JL,JS,BB, TR					
Porostní typ 7		Porostní typ		Porostní typ		
ostatní listnaté						
Základní rozhodnutí						
Hospodářský tvar		Hospodářský tvar				
les vysoký (nízký)		les vysoký (nízký)				
Hospodářský způsob		Hospodářský způsob		Hospodářský způsob (forma)		
výběrný						
Obmýtlí	Obnovní doba	Obmýtlí	Obnovní doba	Obmýtlí	Obnovní doba	
nepřetržitá	fyzický věk					
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty						
Způsob obnovy a obnovní postup, včetně doporučených technologií						
Jednotlivý až skupinový výběr v místech přirozeného zmlazení. Ponechání jednotlivých stromů (10%) přirozenému rozpadu.						
Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu						
Maximálně využít přirozeného zmlazení dřevin PDS.						
Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)						
SLT	druh dřeviny	komentář k způsobu použití dřevin při umělé obnově				
2A	DB60,BK20,LP10,JV10					
Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů, včetně doporučených technologií						

Úprava druhové skladby ve prospěch dřevin cílové skladby, zejména pak DB, BK, LP, JV na úkor JS. Při výchově přirozených nárostů podpora diferencované vertikální struktury porostů. Ožínání kultur proti bušení, ochrana DB, BK, LP, JV, TR a dalších cenných listnáčů proti zvěři oplocením kultur či nátěry. Uvažovat s dobou zajištění kultur 10 let.

Opatření ochrany lesa včetně doporučených technologií

Při přibližování dřeva použít šetrné technologie, koně.

Provádění nahodilých těžeb včetně doporučených technologií

Při NT ponechání min. 10 % hmoty přirozenému rozpadu

Poznámka

Při těžbě AK chemicky potlačovat výmladnost (herbicid)

Číslo směrnice	Kategorie lesa	Soubory lesních typů		Výměra	
21	les hospodářský (zvláštního určen)	2A		3,80 ha	
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin					
SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)				
2A	DB4-5, BK1-2, LP1-2, JV1-2, HB0-1, JL, JS, BB, TR				
Porostní typ 6		Porostní typ 7		Porostní typ	
bukový (javor, lípa)		ostatní listnaté			
Základní rozhodnutí					
Hospodářský tvar		Hospodářský tvar			
les vysoký (nízký)		les vysoký (nízký)			
Hospodářský způsob		Hospodářský způsob		Hospodářský způsob (forma)	
násečný, podrostití		násečný, podrostití			
Obmýtí	Obnovní doba	Obmýtí	Obnovní doba	Obmýtí	Obnovní doba
120	30	ost.list. 70-80	20 – 30		
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty					
Způsob obnovy a obnovní postup, včetně doporučených technologií					
Jednotlivý až skupinový výběr v místech přirozeného zmlazení. Ponechání jednotlivých stromů (10 %) přirozenému rozpadu.					
Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu					
Maximálně využít přirozeného zmlazení dřevin PDS.					
Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)					
SLT	druh dřeviny	komentář k způsobu použití dřevin při umělé obnově			
2A	DB60, BK20, LP10, JV10				
Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů, včetně doporučených technologií					

Úprava druhové skladby ve prospěch dřevin cílové skladby, zejména pak DB, BK, LP, JV na úkor JS. Při výchově přirozených nárostů podpora diferencované vertikální struktury porostů. Ožínání kultur proti bušení, ochrana DB, BK, LP, JV, TR a dalších cenných listnáčů proti zvěři oplocením kultur či nátěry. Uvažovat s dobou zajištění kultur 10 let.

Opatření ochrany lesa včetně doporučených technologií

Při přibližování dřeva použít šetrné technologie, koně.

Provádění nahodilých těžeb včetně doporučených technologií

Při NT ponechání min. 10 % hmoty přirozenému rozpadu

Poznámka

Při těžbě AK chemicky potlačovat výmladnost (herbicid)

c) péče o nelesní pozemky

Nelesní pozemky vyžadují udržování bezlesí bez zastiňujících dřevin vyřezáváním či pastvou a případné omezování dominantních travin nebo bylin (ovsík vyvýšený, sveřep vzpřímený) pastvou či kosením. Není dovoleno ukládání odpadu zahradního, komunálního či stavebního ani vypouštění nevyčištěných odpadních vod.

d) péče o rostliny

Rostlinné předměty ochrany vyžadují obdobnou péči jako biotopové předměty ochrany, ve kterých rostou. Lomikameny, hvozdík sivý, koniklec luční český i silenka hajní vyžadují udržování bezlesí bez zastiňujících dřevin a případné omezování dominantních travin nebo bylin (ovsík vyvýšený, sveřep vzpřímený).

Geograficky nepůvodní druhy dřevin (akát, kustovnice cizí, pámelník bílý a případné další) je třeba odstranit. Vzrostlé jednotlivé stromy akátu obklopené lesním porostem (bez ohledu na lesní půdu) je možné ponechávat na dožití – akáty se dožívají nižšího věku než okolní dřeviny. Je třeba zabránit šíření nepůvodních druhů zejména ze zahrad přiléhajících k horní hraně skalních stěn na okraji zástavby Tetína.

e) péče o živočichy

Mezi zjištěnými druhy bezobratlých jich několik splňuje parametry tzv. deštníkových druhů, na základě jejichž biotopových nároků a preferencí lze stanovit vhodný postup péče o celá společenstva. V tomto případě jde zejména o udržování dostatečného podílu a prostorové sítě ploch bez zapojené vegetace – mozaikovitým kosením, extenzivní pastvou na plošinách a přímou likvidací invazní a expanzivní vegetace spojenou s ošetřením proti zmlazování a (stejně jako v případě kosení) důkladným odstraňováním biomasy. Poměr pasené a nepasené části na dílčí pasené ploše by měl ideálně být 3:1 a lokalizace nepasených ploch by se měly mezi roky měnit.

Pro dobrou perspektivu dealpinních prvků je potřeba také udržovat dostatečnou (tj. v součtu nad cca 70 % z celku) plochu skalních stěn bez zastínění dřevinnou vegetací.

Z hlediska plazů se jedná o významné zimoviště (užovky hladké a podplamaté), proto je potřeba udržovat průchodnost migrační cesty mezi řekou Berounkou a skalami v PR (hlavní problém je trať, jedná se tedy o údržbu podtraťových propustků). Z hlediska ptáků jsou významné hlavně stepní lokality na vrcholcích skal (management popsán již u bezobratlých). PR Tetínské skály jsou významným zimovištěm netopýrů, kteří zimují v zde se nacházejících jeskyních. Mezi nejvýznamnější patří Sedmisálová, Tetínská chodba, Tetínská propáštka, Metro a Terasová jeskyně. Již mimo území PR leží významné zimoviště, jeskyně Buml. Mezi největší rizika pro netopýry v této oblasti patří nevhodné zavírání zimovišť.

f) péče o útvary neživé přírody

Ochranu jeskyní je obecně třeba řešit zavíráním vchodů do jeskyní. Uzávěry jsou již v jeskyních Terasová a Tetínská propáštka 2.

3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území

a) lesy

Navrhované zásahy v lesních porostech jsou zpracovány v příloze č. T2

Přílohy:

- tabulka „Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich“ – příloha č. T2
- mapa dílčích ploch a objektů – příloha č. M3

b) útvary neživé přírody

Likvidace náletových dřevin a vegetace na geologickém profilu v Tetínské rokli - Tetínské nasunutí.

c) nelesní pozemky

Příloha:

- výčet plánovaných zásahů (tabulka) – příloha T3
- mapy dílčích ploch – přílohy M6a a M6b

3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností

Není dovoleno ukládání odpadu zahradního, komunálního či stavebního ani vypouštění nevyčištěných odpadních vod. Je třeba zabránit šíření nepůvodních druhů rostlin zejména ze zahrad přiléhajících k horní hraně skalních stěn na okraji zástavby Tetína

3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu

Vyznačení území v terénu bude průběžně obnovováno.

3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území

V budoucnu by bylo vhodné území nově vymezit, aby se odstranily nepřesnosti původního zřizovacího předpisu.

3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností

Žádné návrhy nejsou, území je až na výjimky nepřístupné.

3.6 Návrhy na vzdělávací využití území

Instalace informačních panelů pro veřejnost včetně panoramatické vyhlídky do okolí.

3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území

Inventarizační průzkumy bezobratlých živočichů z Tetínských skal jsou povětšinou neaktuální - 20 i více let staré, a obsahující spíše nesystematické údaje o několika druzích konkrétní skupiny. Určitou výjimkou je průzkum bejlmorek, uskutečněný na území v rámci studia jejich fauny v NPR Koda počátkem devadesátých let, a několik novějších údajů zahrnujících tzv. drobné motýly.

Jakékoliv aktuální studie o fauně bezobratlých (např. mnohonožek, žahadlových blanokřídlých, fytofágních brouků, ploštic atd.) by tedy jistě byly přínosem pro celkové lepší poznání a provádění cílených managementových opatření.

Dokončení inventarizačního průzkumu cévnatých rostlin a vegetace se zaměřením na předměty ochrany PR Tetínské skály.

Speleologický průzkum a výzkum jeskyní v PR Tetínské skály soustavně a dlouhodobě provádí ZO ČSS 1-02 Tetín.

4. Závěrečné údaje

4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů prací)

Druh zásahu (práce) a odhad množství (např. plochy)	Orientační náklady za rok (Kč)	Orientační náklady za období platnosti plánu péče (Kč)
Jednorázové a časově omezené zásahy		

Jednorázové a časově omezené zásahy celkem (Kč)	-----	
Opakované zásahy		
likvidace expanzivní a invazní vegetace každoročně (1,5 ha)	30.000,-	420.000,-
řízená extenzivní pastva každoročně (cca 1-1,5 ha) (či alternativně kosení na přístupných plochách)	20.000,-	240.000,-
Likvidace náletových dřevin na Tetínském nasunutí (každé 3 roky)	10.000,-	40.000,-
Opakované zásahy celkem (Kč)		
N á k l a d y c e l k e m (Kč)	-----	700.000.-

4.2 Použité podklady a zdroje informací

Augustinová Š. (2013): Výskyt ochranně významných druhů PR Tetínské skály a jeho ovlivnění environmentálními faktory. Msc. Diplomová práce. Univerzita Karlova v Praze, Ústav pro životní prostředí. Praha. 56 pp.

Farkač J., Král D., Škorpík M (eds) (2005): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Bezobratlí. AOPK ČR, Praha, 760 pp.

Gulich V. (2012): Red List of vascular plants of the Czech Republic: 3rd edition. – Preslia 84: 631–645.

Pecina P. (1983): Příspěvek k faunistice státní přírodní rezervace Tetínské skály /zoologický inventarizační průzkum/. Msc, depon. SCHKO Český kras. 10 pp.

Pecka L., Živor R. ed. (1996): Tetín historický a speleologický.- Česká speleologická společnost, Praha, 80 pp.

Pípek P. (1980): Seznam motýlů zjištěných ve SPR Tetín. Msc., depon. SCHKO Český kras, 1 p.

- Petránek J. (1951): Tetínské nasunutí.- Královská česká společnost nauk, 13 pp. Praha.
- Plesník J., Hanzal V. & Brejšková L. (eds.) (2003): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Obratlovci. AOPK Praha.
- Renner V. (1982): Zpráva o lepidopterologickém výzkumu. Msc., depon. SCHKO Č. kras, 2 pp.
- Renner V. (1983): Zpráva o lepidopterologickém průzkumu. Msc., depon. SCHKO Č. kras, 3 pp.
- Renner V. (1986): Zpráva o lepidopterologickém průzkumu v roce 1985 v SPR Koda, Karlštejn, Lom na Kobyle a Tetínské skály. Msc., depon. SCHKO Č. kras, 2 pp.
- Renner V. (1989): Zpráva o lepidopterologickém průzkumu v SPR Koda, Karlštejn, Lom na Kobyle a Tetínské skály. Msc., depon. SCHKO Č. kras, 2 pp.
- Renner V. (1990): Zpráva o lepidopterologickém průzkumu v SPR Koda, Karlštejn, Lom na Kobyle a Tetínské skály. Msc., depon. SCHKO Č. kras, 2 pp.
- Skuhrová M. & Skuhrový V. (1993): Výzkum bejlomerek (Cecidomyiidae, Diptera) v rezervaci Koda v chráněné krajinné oblasti Český kras. Msc, depon. SCHKO Český kras. 17 pp.
- Tichý T. (2014): Aktualizace mapování biotopů okrsku CZ0060. AOPK ČR, Praha

4.3 Seznam používaných zkratek

- AOPK – Agentura ochrany přírody a krajiny
EVL – evropsky významná lokalita
LHP – lesní hospodářský plán
LHO – lesní hospodářská osnova
OP – ochranné pásmo
OPRL – oblastní plán rozvoje lesů
PDS – přirozená druhová skladba
PLO – přírodní lesní oblast
PR – přírodní rezervace
PO – ptačí oblast
PUPFL – pozemky určené k plnění funkcí lesa
SLT – soubor lesních typů
ZCHÚ – zvláště chráněné území

5. Obsah

1. Základní údaje o zvláště chráněném území	2
1.1 Základní identifikační údaje	2
1.2 Údaje o lokalizaci území.....	2
1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí.....	3
1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma	3
1.5 Překryv území s jinými chráněnými územími	4
1.6 Kategorie IUCN	4
1.7 Předmět ochrany ZCHÚ	4
1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu.....	4
1.7.2 Hlavní předmět ochrany ZCHÚ – současný stav	4
1.8 Předmět ochrany EVL anebo PO, se kterými je ZCHÚ v překryvu.....	8
1.9 Cíle ochrany	8
2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany	9
2.1 Stručný popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů.....	9
2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti, současnosti a blízké budoucnosti	12
2.3 Související plánovací dokumenty, správní rozhodnutí a právní předpisy	14
2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch.....	15
2.4.1 Základní údaje o lesích	15
2.4.2 Základní údaje o útvarech neživé přírody	17
2.4.3 Základní údaje o nelesních pozemcích	18
2.5 Zhodnocení výsledků předchozí péče a dosavadních ochranných zásahů do území a závěry pro další postup.....	18
2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize.....	19
3. Plán zásahů a opatření	20
3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ	20
3.1.1 Rámcové zásady péče o území nebo zásady jeho jiného využívání.....	20
3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území	23
3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností	23
3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu	23
3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území.....	24
3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností.....	24
3.6 Návrhy na vzdělávací využití území.....	24
3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území	24
4. Závěrečné údaje	25
4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů prací).....	25
4.2 Použité podklady a zdroje informací	25
4.3 Seznam používaných zkratk.....	26
5. Obsah	27

Součástí plánu péče jsou dále tyto přílohy:

Tabulky: Příloha T1 – Pozemky
(Tabulka ke kapitole 1.3)

Příloha T2 - **Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich**
(Tabulka k bodu 2.5.1 a k bodu 3.1.2).

Příloha T3 - **Popis dílčích ploch a objektů na nelesních pozemcích a výčet plánovaných zásahů v nich**
(Tabulka k bodům 2.5.2, 2.5.3 a 2.5.4 a k bodu 3.1.2).

Mapy: Příloha M1 - **Orientační mapa s vyznačením území**

Příloha M2 - **Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma**

Příloha M2a - **Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma**
- detail západní části rezervace navazující na zástavbu Tetína

Příloha M3 - **Lesnická porostní mapa**

Příloha M4 - **Lesnická mapa typologická**

Příloha M5 - **Mapa stupňů přirozenosti lesních porostů**

Příloha M6a – **Mapa dílčích ploch na podkladu ortofota**

Příloha M6b - **Mapa dílčích ploch na podkladu základní mapy**